

SYLABUS PRZEDMIOTU

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim oraz angielskim Ochrona dziedzictwa kulturowego społeczności pozaeuropejskich na przykładzie Sudanu, Mongolii, Kolumbii i Peru; stan aktualny i nowe koncepcje Protection of the cultural heritage of non-European communities on the example of Sudan, Mongolia, Colombia and Peru; the current state and new concepts
2.	Dyscyplina archeologia
3.	Język wykładowy polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Instytut Archeologii
5.	Kod przedmiotu/modułu 22-AR-S2-WSODK
6.	Rodzaj przedmiotu: obowiązkowy
7.	Kierunek studiów (specjalność)* archeologia (specjalność: Archeologia w przestrzeni społecznej)
8.	Poziom studiów II stopnia
9.	Rok studiów (jeśli obowiązuje) I rok
10.	Semestr (zimowy lub letni) letni
11.	Forma zajęć i liczba godzin (w tym liczba godzin zajęć online*) Wykład, 30 godzin
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu Bierna znajomość angielskiego w stopniu pozwalającym na czytanie literatury
13.	Cele kształcenia dla przedmiotu Na przykładach z obszaru Mongolii, Sudanu, Kolumbii oraz Peru zapoznanie studentów z problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego w różnych krajach obszaru pozaeuropejskiego. Omówione zostaną również najważniejsze pomniki dziedzictwa kulturowego Mongolii, Sudanu, Kolumbii oraz Peru Zaprezentowane zostaną różne koncepcje odnośnie podejścia władz poszczególnych krajów do pozostałości związanych z „rodzinnymi” społecznościami poszczególnych obszarów oraz z kolonialną spuścizną kulturową. Zapoznanie studentów z obowiązującymi w poszczególnych krajach przepisami odnośnie pozostałości archeologicznych i historycznych. Zapoznanie studiujących z możliwościami nowoczesnych metod dokumentacji i ochrony dziedzictwa kulturowego
14.	Treści programowe 1. Dziedzictwo kulturowe Doliny Nilu, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Sudanu. 2. Zagadnienie badań i ochrony pradziejowego i kolonialnego dziedzictwa kulturowego Sudanu. Funkcjonowanie służb konserwatorskich w ramach programów międzynarodowych. 3. Dziedzictwo kulturowe ludów stepowych/nomadycznych Azji, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru obecnej Mongolii. 4. Służby konserwatorskie i ośrodki badawcze Mongolii. Projekty badawczo-konserwatorskie, stosowane procedury 5. Dziedzictwo kulturowe strefy Andów Północnych, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Kolumbii. 6. Huaqueros – problem dewastacji stanowisk archeologicznych tzw. kultur El Dorado 7. Rola projektów międzynarodowych w ochronie dziedzictwa kulturowego 8. Służby konserwatorskie i centra badawcze Kolumbii. Forma działania i stosowane procedury 9. Dziedzictwo kulturowe strefy Andów Centralnych (Starożytnego Peru) 10. Służby konserwatorskie i centra badawcze Peru, Boliwii i Chile. Formy działania i

	stosowane procedury 11. Międzynarodowe projekty badawcze, a problem zorganizowanych grup handlarzy antyków 12. Perspektywy i problem finansowania rozwoju nowoczesnych metod ochrony dziedzictwa kulturowego krajów pozaeuropejskich 13. Działania badaczy polskich na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Afryki, Azji i obu Ameryk	
15.	Zakładane efekty uczenia się Ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej. Ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę z zakresu archeologii różnych epok. Ma ugruntowaną wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i towarzyszących mu uregulowań prawnych. Ma pogłębioną wiedzę o zasadach funkcjonowania i rozwoju, a także działalności popularyzatorskiej instytucji nauki i kultury. Ma pogłębioną wiedzę na temat metod zarządzania dziedzictwem archeologicznym w Polsce, Europie i innych częściach świata, a także możliwości pozyskiwania środków finansowych na badania archeologiczne, opracowania naukowe i promocję dziedzictwa kulturowego. Potrafi prawidłowo scharakteryzować sposoby prezentowania oraz jakość wiedzy o przeszłości. Potrafi krytycznie analizować różne rodzaje danych z uwzględnieniem nowoczesnych metod badawczych. Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, prowadzeniem badań naukowych i prezentowaniem wiedzy o przeszłości. Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i propaguje ją w społeczeństwie oraz jest gotów do inicjowania działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się, np.: K_W01*, K_U05, K_K03 K_W01 K_W04 K_W09 K_W10 K_W17 K_U02 K_U05 K_K04 K_K05
16.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) Ceram C. W. 1977. Pierwszy Amerykanin. Warszawa Sten Maria (comp.) 1988. Kronikarze kultur prekolumbijskich. Wydawnictwo Literackie Kraków Olko Justyna, Żrałka Jarosław 2008. W krainie czerni i czerwieni. Kultury prekolumbijskiej Mezoameryki. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa Lanning Edward P 1985. Peru przed Inkami. Z przedmową i komentarzami A. Krzanowskiego. Wydawnictwo Literackie. Kraków-Wrocław. MacNeish Richard 1971. Early Man in the Andes. Early Man in America, R. MacNeish (eds.). Scientific American; 69–79. San Francisco. Parfit M. 2000 Wkraczają pierwsi Amerykanie. National Geographic, Nr 12 (15): 40-67. Magidowicz I. P. 1979 Historia poznania Ameryki Środkowej i Południowej. Warszawa. Ravines Rogger 1982. Panorama de la arqueología andina. Instituto de Estudios Peruanos. Lima Renfrew C., Bahn P. 2002. Archeologia. Teorie, metody, praktyka, Prószyński i S-ka. Warszawa. SZYKULSKI J., BEWZIUK E., GORCZYŃSKA M. 2020: Malarstwo naskalne minionego świata. Myśliwi z dolin górskich południowego Peru. Archeologia Żywa, Nr 3 (77): 70–75 Szykowski J. 2010. Starożytne Peru, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.	

	SZYKULSKI J., MASOJC M. 2019: Polish archaeological investigations in Mongolia. Studia Archaeologica Instituti Archaeologici Academiae Scientiarum Mongolica, tomus 38: 112-117, Institute of Archeology of the Mongolian Academy of Sciences, Ulaanbaatar. MASOJC M., SZYKULSKI J. 2016: Archeolodzy opanowali pustynię Gobi, Przegląd Uniwersytecki, VI/2016, Uniwersytet Wrocławski: 23-24.	
17.	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: - egzamin ustny	
18.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu: - egzamin ustny	
19.	Nakład pracy studenta/doktoranta	
	forma realizacji zajęć przez studenta	liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie danego rodzaju zajęć
	zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - wykład:	30
	praca własna studenta/doktoranta (w tym udział w pracach grupowych) np.: - przygotowanie do zajęć: - czytanie wskazanej literatury: - przygotowanie prac/wystąpień/projektów: - napisanie raportu z zajęć: - przygotowanie do sprawdzianów i egzaminu:	50
		30
	Łączna liczba godzin	120
	Liczba punktów ECTS (<i>jeśli jest wymagana</i>)	4